(Nadaljevanje s prve strani)

jev, izkoriščanih kmetov in ljudske inteligence vrtelo vse hitreje naprej. Skratka, to je bilo nadaljevanje borbe proti izkoriščevalskim elementom, ki so izgubili oblast in podvojili svoj odpor do ljudske oblasti, ki je vse močneje prevzemala v svoje roke tudi komandne pozicije v gospodarstvu. Iz nadaljnjega, konkretnega obravnavanja vloge naše Partije pri gospodarskem in političnem utrjevanju našega okraja nam bo razvidno, da je Partija kljub nekaterim nenujnim napakam in pomanjkljivostim v svojem delu, upoštevajoč objektivne težave, s katerimi se je borila, uspešno izvršila svojo nalogo.

Kakšno je bilo delo, uspehi in slabosti partijskih organizacij na polju notranje partijske učvrstitve, pri utrjevanju politične enotnosti ljudstva ter pri graditvi ljudske oblasti in socialističnega gospodarstva na vasi?

Organizacijski razvoj Partije po osvoboditvi

Specifični pogoji, v katerih se je v toku osvobodilnega boja razvijala ljudska revolucija pri nas na Štajerskem, za razliko od ostalih predelov Slovenije, a predvsem absolutno agrarni karakter okraja, so imeli močan vpliv na rast naše Partije v prvih časih po osvoboditvi. Partija, že itak maloštevilna, je svoje najboljše kadre dala narodno osvobodilni vojski in tako, vsled oportunističnega odnosa do novih sprejemov, ki se je vse do nedavnega kakor rdeča nit vlekel skozi vse partijske organizacije, ostala kvantitativno zelo slaba. Ob osvoboditvi v letu 1945 je bila večina članov Partije v mestu Ptuju, dočim večina vasi in podjetij ni imela svojega partijskega vodstva. Kako škodljive posledice je imelo pomanjkanje dela Partije na vasi predvsem v našem okraju, kjer se vodi in se bo vodila odločilna borba za zmago socializma prav v naši vasi, so pokazali zelo nazorno že jesenski dnevi v letu 1945. Namesto mladih sil, prekaljenih v toku osvobodilnega boja in v prvih dneh graditve ljudske oblasti, so prihajali v njo razni špekulanti in avanturistični elementi, ki s Partijo in z borbo delovnih množic za zgraditev boljšega družabnega reda niso imeli ničesar skupnega. Razumljivo je torej, da partijske organizacije, številčno šibke, oslabljene z delom nezdravih elementov in odtrgane od osnovnih kmečkih množic, niso mogle dovolj uspešno povesti množice na volitve 11. novembra 1945. leta. Nepravilna ocena politične situacije, nebudnost napram vse močnejšemu rovarenju razrednih sovražnikov in protiljudskega klera in kot nujen rezultat slabi volivni uspehi v nekaterih vaseh okraja, kjer so množice, ob pomanjkanju partijskega vodstva brez perspektive šle na volišče — vse to je predstavljalo težko šolo za Partijo ptujskega okraja. Po detajlni in vsestranski analizi situacije je Partija pozimi leta 1945/46 pristopila k splošni čistki vseh oportunističnih, antipartijskih in nezdravih elementov. S tem je bil storjen odločilen korak k utrditvi Partije, sam revolucionarni ukrep in sprejem novih članov pa je dvignil njen ugled in avtoriteto pri množicah ljudi, ki so se do takrat same, spontano in z dokaj slabimi uspehi borile proti kulaškim izkoriščevalcem.

Po čistki v decembru 1945 je Partija vidno rastla in se krepila. V stalni borbi za čistost ljudskih odborov, za jačanje Osvobodilne fronte in za graditev socialističnega gospodarstva — o čemer bom govoril pozneje — so se kalile partijske organizacije in se razvijale v vodilna jedra naših zadrug, podjetij in ljudskih odborov.

Dejstvo je, da obstojajo pri nas v našem okraju vsled nenehnega zaostrovanja razredne borbe že dolgo časa vsi pogoji za hitrejše teritorialno in številčno širjenje naše Partije. Mase delavcev v Strnišču in Majšpergu, po naših kmečko-obdelovalnih zadrugah in na naših vaseh s svojim vsakodnevnim delom dokazujejo veliko predanost Partiji, ljudski oblasti in graditvi socializma, a vendar jih naša Partija ni znala pritegniti v svoje vrste in jim s tem dati svoje največje priznanje za njihovo delo. Kje je bil vzrok te velike pomanjkljivosti, malomarnega odnosa do novih kadrov, do ustvarjanja partijskih organizacij v sleherni naši vasi kot pogoj za zgraditev socializma na vasi?

Centralni komitet naše Partije je po vsestranski analizi partijskega dela v našem okraju ugotovil, da nosi glavno krivdo za nepravilno sprovajanje partijske linije Okrajni komitet Partije. Okrajno partijsko vodstvo ni pokazalo dovolj pažnje širjenju partijskih organizacij, ustanavljanju novih celic in ideološki vzgoji mladih komunistov. Jasna linija naše Partije do kulakov, do naših razrednih nasprotnikov na vasi, se ni izvajala dosledno, v interesu vaškega proletariata, malih in srednjih kmetov, temveč se je v gotovih primerih popuščalo nemoteno zlorabljenje krajevnih oblasti v zaščito kulaških interesov. Razumljivo je, da takšno vodstvo ni moglo več voditi Partije in delovnih množic našega okraja naprej po revolucionarni proti graditvi socializma na vasi, temveč je moralo biti izmenjano. Centralni komitet KPS je v cilju izboljšanja partijskega dela na podlagi člena 35. Statuta KPJ razpustil Okrajni komitet in do volitev novega komiteta postavil svojo komisijo.

Razpust Okrajnega komiteta je zelo ugodno vplival na partijske in nepartijske množice okraja. Izboljšal se je stalni kontakt med okrajnim partijskim vodstvom in osnovnimi organizacijami, ki je nujno potreben za pravilno delo celice in dobro gospodarsko in politično vodstvo okraja. V enem samem mesecu je bilo ustanovljenih 7 celic, 11 parthirojev, sprejetih 113 članov in 146 kandidatov in izvoljen novi okrajni odbor Fronte, ki bo pod močnim vodstvom Partije sprovajal jasno linijo naše Partije v mase članstva Osvobodilne fronte. S tem in s sklepi današnje partijske konference, ki bo izvolila iz svoje srede nov Okrajni komitet, so podani pogoji, za doslednejše izvajanje nalog V. kongresa KPJ v cilju širjenja in utrjevanja naših osnovnih partijskih organizacij.

Konferenca
je sprejela delovno resolucijo

Na podlagi poročil, podanih na današnji partijski konferenci, kakor tudi na podlagi diskusije, sprejemamo delegati konference vrsto novih nalog, katere nam bodo omogočile uspešnejšo gradnjo socializma. Pred vsem tem pa pozdravljamo odločni ukrep CK-KPS, ko je na podlagi ugotovljenih grobih napak, katere je delal bivši Okrajni partijski komitet, istega razpustil in začasno postavil novo partijsko vodstvo.

Delovna resolucija, katero danes sprejemamo, ko smo izvolili svoje novo partijsko vodstvo in delegate za II. kongres KPS in za katere izvedbo je garant celotna Partija našega okraja, je naslednja:

1. Za vsesplošno uspešnejše izvajanje nalog se v najkrajšem času postavi po vseh vaseh, kjer še ni danes partijske celice, simpatizerske grupe, kjer pa je možno postaviti celice takoj, se iste postavi. S tem moramo čimpreje zagotoviti obstoj partijske celice v sleherni vasi okraja. Po tovarnah, podjetjih in obratih bomo isto pospešili s postavljanjem simpatizerskih grup — oziroma celic. Neprenehoma bomo sistematično dvigali številnost Partije, ideološko dvigali partijske in ostale kadre ter se neprenehoma borili za kristaliziranje vsega partijskega članstva. Za vzpostavitev novih simpatizerskih grup in partijskih celic so za svoje okoliše odgovorne posamezne partijske celice.

2. Za ideološki dvig partijskega članstva in samih sekretarjev osnovnih partijskih organizacij bomo do 30. I. 1949 imeli v okraju dva partijska tečaja po 21 dni, katere bodo posečali vsi sekretarji osnovnih partijskih organizacij okraja. Nadalje bomo vztrajno vodili že pričeti študij po celicah in istega izboljševali s stalnimi seminarji, kateri se že vrše na osmih centrih okraja. Na te seminarje bomo redno pošiljali namestnike sekretarjev partijskih celic tako, da bodo oni v celici poleg sekretarja najmočnejši ideološki kader, kateri bodo tudi v največjo pomoč samemu sekretarju in celotni celici. Kot tretji način za vztrajno ideološko dviganje vsega partijskega članstva je individualni študij, na katerega bomo polagali največjo pažnjo. Sleherni član Partije bo preko zime vsak dan dobil gotovi čas, da se bo sam izgrajeval in usposabljal za uspešnejše vodenje vseh predstoječih gospodarskih in političnih nalog.

3. Za pomoč OF v okraju, da se bo tudi njeno članstvo stalno ideološko gradilo in da se v najkrajšem času utrdi organizacijska plat vseh frontnih organizacij, bodo partijske celice pokrenile vse potrebno, da se 100%no izpolni poletni plan, katerega je sprejelo zadnje zasedanje plenuma OF okraja.

4. Partijske celice bodo predvsem v razdobju, ko se združujeta SKOJ in mladinska organizacija v enotno mladinsko organizacijo, istim vsestransko pomagale. Mlajši člani Partije, sprejeti iz SKOJ-a v zadnjem času, bodo še v nadalje delali v mladinski organizaciji, celice pa kot celote jim bodo nudile vso pomoč

5. Partijsko članstvo po tovarnah in obratih se bo odločneje borilo za dvig članstva iz vrst delavcev, in tako pomagalo utrjevati sindikalno organizacijo in dvigati delovno disciplino. Vse bolj bo Partija delala med polproletarci, katerih je še v tovarnah in obratih našega okraja pretežna večina, jim nudila vse več ideološkega znanja in postopoma, vendar v najhitrejšem času napravila iz njih zavedne delavce socialistične graditve.

6. Vse partijsko članstvo okraja se bo dnevno borilo za nadaljnje kristaliziranje ljudske oblasti oziroma KLO-jev. V najhitrejšem razdobju morajo biti Krajevni ljudski odbori očiščeni vseh kulaških in špekulantskih elementov, kateri so še danes vrinjeni v posameznih odborih ljudske oblasti in potom katerih načrtno sabotirajo razne gospodarske ukrepe in v zvezi s tem samo gradnjo socializma. Nadalje bodo partijske celice okraja stalno pomagale ljudski oblasti s tem, da bode v njih konkretno sodelovalo partijsko članstvo, kakor tudi, da bodo potom svojega članstva in članstva OF izvajale in uresničevale petletni plan krajevnih, oziroma okrajnega odbora oblasti. Partija ptujskega okraja se bo borila tudi za to, da si Krajevni ljudski odbori ustvarijo svoja gospodarstva — ekonomije, kakor tudi, da se kmečko obdelovalne zadruge, katere v okraju že obstojajo, kvalitetno izpopolnijo in postanejo trdna baza višjega tipa zadružništva. Partija bo pospešila, da se hitreje ustanavljajo še nove kmečko obdelovalne zadruge.

7. Da pa se bo splošno naše zadružništvo hitreje razvijalo in zajelo čim večje število naših kulturno še zaostalih, vendar dobro mislečih ljudi, se bo Partija borila za čiščenje odborov kmečkih zadrug od vaških mogotcev in špekulantov ter saboterjev toliko časa, dokler ne bo sleherni izkoriščevalski element izrinjen iz vodstev naših kmečkih zadrug. Vsaka partijska celica se obvezuje, da na svojem področju nemudoma pristopi k utrditvi tamkajšnjih zadrug in njihovih upravnih odborov.

8. Za uresničitev vseh zgoraj citiranih nalog pa se bo Partija potom svojega članstva, frontnih množičnih organizacij in ljudske oblasti odločneje borila proti vsem poizkusom ostankov kapitalističnin elementov, ki bi še na kateri koli način skušali rušiti pridobitve naše NOB in same gradnje socializma. Zato bomo posvetili mnogo večjo budnost za nadaljnje kristaliziranje in graditev ljudske oblasti in odborov OF, da bodo isti vsepovsod kos svojim nalogam, ki jih pred njih postavlja Partija. Še odločneje pa se bomo borili za kristaliziranje samega članstva Partije, kakor tudi za budnost v sami Partiji, tako da bomo v stanju vsestransko uresničevati svoj program, sprejet na V. kongresu KPJ.

Za uresničitev teh nalog se obvezujemo svojemu Centralnemu komitetu in samemu sekretarju tovarišu TITU.

Delegati partijske konference okraja Ptuj.

Ptuj, 23. oktobra 1948.

Vloga Partije pri graditvi Osvobodilne fronte

Tovariši! Ena od največjih nalog, ki je stala po osvoboditvi pred našo Partijo, je bila: čuvanje in utrjevanje politične enotnosti ljudstva, ki je bila v času osvobodilne borbe tako jasno ustvarjena v Osvobodilni fronti kot vseljudski politični organizaciji.

Popreje sem navedel, da je OF pri nas v našem okraju postala, vsled slabšega razvoja OF gibanja, svojina širokih delovnih množic šele v zadnjih dnevih fašistične okupacije. No, kljub temu je kaj kmalu postala borbena zveza ljudstva, ki je v njej začutilo močno orožje v borbi proti sovražnikom, ki so stali prikriti na naših vaseh in čakali moment, ko pridobijo nazaj izgubljene »pravice«. Protiljudski elementi, na čelu z izredno močno klerofašistično duhovščino, so kaj kmalu začutili nevarnost, ki jim preti od doslej neukih in potrpežljivih množic, katere so pozabile na strankarske boje in se strnjene v enotni fronti pričele boriti za izgraditev pravičnejšega družbenega reda.

Sovražnik ni mogel direktno napadati naše Fronte, mobilizirati svoje zakrknjene hlapce v borbi proti politični enotnosti ljudstva, ker se je zelo jasno zavedal, kako globoko je zasidrana v srcih izkoriščanih in tlačenih ljudi, katerim je bila edina opora v času težkih dni fašistične tiranije in na čelu katere je stala Partija, prekaljena v neštetih borbah proti sovražnikom ljudstva. Ljudje, ki so z mirno roko blagoslavljali belogardistične in ustaške krvoloke za časa takozvanega »izgnanstva«, so se z vso energijo in z vsemi v dvatisoč letih preizkušenimi metodami vrgli na razbijanje OF z jasno zavestjo, da s tem zadajajo prvi udarec tudi naši Partiji. Hinavsko so govorili in še govorijo, da je OF bila nujno potrebna v času okupacije, v času borbe proti fašizmu, a da danes ni več potrebna niti koristna. Peli so hvalo zaslugam naše Fronte v preteklosti, zgodovinski vlogi, katero je odigrala in na kraju katere mora, v cilju zasiguranja »demokracije« prepustiti mesto drugim, a najbrže politikom bivše Jugoslavije.

Trda, tovariši, je bila borba naše Partije za očuvanje politične enotnosti ljudsta, za očuvanje OF kot nujnega pogoja za uspešno graditev socializma. Sovražnik je po naših krajih, a predvsem po naših vaseh, z najbolj zločinskimi metodami zlorabljal verska čustva ljudstva v svoje podle namene. Mi lahko smelo trdimo, da nikjer v Sloveniji ni bila zapažena takšna koncentracija sovražne propagande v cilju razbitja Fronte kot pri nas na Štajerskem. Razumljivo je, da je imel sovražnik v nekaterih krajih uspehe vsled nebudnosti nekaterih frontnih aktivov, vendar so ti uspehi bili lokalni, trenutnega značaja, ki so se kmalu, vsled svoje neumne podlage spremenili v poraz. Kdo na naših vaseh se z nasmehom ne spominja vseh mogočih rokov o Angležih, Amerikancih, križarjih, »skupnih kotlih« itd., parol, ki so v svoji končni fazi zelo jasno pokazale pravo sliko reakcionarne duhovščine in njenih pomagačev. Partija pa je s svojim pravilnim vodstvom, s perspektivami socialistične graditve, ki jih je dala osnovnim masam delovnih ljudi, v teh borbah proti reakciji ojačala OF in jo usposobila, da krene še z večjim elanom v borbo za dvig gospodarske in politične zaostalosti naše vasi. Poglejmo, kakšen je številčni porast OF v našem okraju:

Ob osvoboditvi v maju 1945 je štela fronta 3480 članov, v decembru 1945 12.610 članov vključenih v 134 odborih fronte, v decembru 1946 20.170 članov, v decembru 1947 24.638 članov, danes pa znaša število članstva Fronte v našem okraju 25.219 članov, vključenih v 153 vaških odborih.

Iz navedenih številk se zelo jasno vidi velik porast članstva OF, ki nas pa zdaleka še ne more zadovoljiti. Pri graditvi Fronte je bilo zagrešenih niz napak, niz slabosti, ki bi jih Partija ne smela dovoliti.

Ker ni bilo mogoče razbiti Fronte od zunaj, jo je sovražnik z vrivanjem razrednih nasprotnikov na odgovorne položaje poskušal od znotraj minirati. Dolgo časa so v nekaterih naših frontnih odborih gospodarili kulaški elementi in v njenem imenu poizkušali blažiti razredno borbo na vasi. Jasno je, da v teh krajih Fronta ni mogla biti privlačna za mase, ki so vsled tega bile izpostavljene nemotenemu vplivu in izkoriščanju kulaštva. Fronta, ki je po osvoboditvi kot transmisija za sprovajanje partijske linije pravilno in uspešno izvedla veliko število gospodarskih in političnih nalog, mora v bodoče imeti večjo pomoč od strani partijskih organizacij našega okraja. Partijske celice in tudi vodilni komunisti okraja bodo morali pri graditvi Fronte, širjenju njenega članstva, posebno pa še dvigu njene ideološke ravni na linijo marksizma-leninizma posvečati v bodoče mnogo več pažnje. Naj pravijo ljudje okoli nas karkoli hočejo, vendar mi, ki v vsakodnevni praksi, v stalni borbi z razrednimi sovražniki na vaseh, s kamnom na kamen gradimo socializem, vemo, da nam OF, ta enotna gospodarsko politična organizacija delovnega ljudstva ni bila nikdar bolj potrebna kakor danes. S pravilnim izkoriščanjem in usmerjevanjem te masovne baze naše Partije, z vnašanjem jasne perspektive v njeno delo in z dosledno borbo proti vrivanjem razrednih sovražnikov, bodo naše osnovne partijske organizacije dosegale večje uspehe na samem popršču bitke za socialistično rekonstrukcijo našega kmetijskega gospodarstva.

Izvoljen je bil Okrajni komite

Žagar Zoran, Grden Lovro, Mavser Ivan, Živic Jože, Briški Lojze, Leskovc Franc, Mirtič Miha, Fuks Mane, Belšak Franc, Kovačič Zlatko, Furlan Dušan, Šifrer Franc, Hedžet Zora, Mirtič Lojzka, Kosi Franc, Martinc Anton, Kolarič Martin, Potočnik Anton, Zidarič Franc

Kandidati Okrajnega komiteja

Frangeš Alojz, Kelc Vinko, Kopše Anka, Zidarič Julka, Prelog Franc, Vrbnjak Jože, Rebernak Franjo, Šeruga Jože, Donaj Franc, Petrovič Janez.

Okrajna revizijska komisija

Mirtič Lojzka, Vauda Ivan, Ilovar Ivan, Babič Ančka, Štampar Milena.

in de egati za drugi kongres KPS

Bratko Ivan, Kveder Dušan, Vošnjak Mitja, Goršič Mirko, Žagar Zoran, Grden Lovro, Mavser Ivan, Briški Lojze, Belšak Franc, Leskovc Franc, Hedžet Zora, Furlan Dušan.

Delo Partije na izgraditvi ljudske oblasti

Tovariši! Največja pridobitev ljudske revolucije, izvršene v toku osvobodilnega boja, je vsekakor naša ljudska oblast. Pred Partijo našega okraja je stalo ob osvoboditvi vprašanje: izgraditi in razvijati to oblast revolucionarnega ljudstva, usposobiti jo za dokončen obračun z vrženo buržoazijo in njenimi sopotniki, prevzeti komandne pozicije v gospodarstvu in s tem omogočiti hitrejšo graditev socializma. Partijske organizacije, čeprav slabe in maloštevilne, so resno pristopile k prvim volitvam krajevnih narodno osvobodilnih odborov v jeseni leta 1945, od katerih je bil odvisen uspeh vse prve obnovitvene etape graditve našega gospodarstva in novega državnega aparata. Pri volitvah v krajevne odbore so bili izvoljeni povečini ljudje, ki so na en ali drug način sodelovali z narodno osvobodilnim gibanjem. Med te ljudstvu in Osvobodilni fronti predane ljudi se je že takrat vrinilo gotovo število potuhnjenih špekulantov in političnih karieristov, ki so poizkušali izkoriščati svoj položaj v osebne koristi; njih in njihove tendence so partijske organizacije, nekje z manjšim uspehom, razkrinkale in odstranile iz odborov oblasti. Drugi, toda večji del članov prvih krajevnih odborov, pa je vsled svoje gospodarske, razredne pripadnosti pričel že kmalu nasprotovati liniji naše Partije in gospodarski politiki ljudske oblasti, ki je s svojimi ukrepi, v interesu velike večine ljudstva, pričela rušiti ostanke kapitalističnih odnosov v podjetjih in na vaseh. Razumljivo je, da tako oslabljeni ljudski odbori niso mogli vedno z uspehom reševati nalog, ki so se postavljale pred njih.

Partijske organizacije, katere so budno pazile na rast ljudske oblasti, so sicer pravilno ocenile pojave razrednega sovražnika v nekaterih oblastnih odborih, niso pa vodile dovolj principielne in brezkompromisne borbe za njih odstranitev. Nekateri naši komunisti, sicer predani Partiji in stvari socializma, niso dovolj resno vzeli vprašanja razkrinkavanja protiljudskih elementov v odborih, ki so namerno zavirali naš razvoj, temveč so z administrativnimi ukrepi hoteli nadomestiti zamujeno politično delo. Vsled tega nepravilnega in škodljivega stališča je bilo delo v mnogih vprašanjih otežkočeno.

Ta slabost, ta, lahko rečemo oportunistični odnos do čistosti ljudske oblasti, pa je imel nujno svoje posledice v samih partijskih organizacijah, tako okrajnega komiteta kot osnovnih celic terena. Ker so nekateri ljudski odbori, predvsem po Ptujskem in Dravskem polju vsled svojega slabega socialnega sestava slabo izvrševali naloge, ki so se postavljale pred njih in ker so množice, razumljivo, postajale nezadovoljne s svojimi izvoljenimi organi, so partijske celice — namesto, da bi z razkrinkavanjem očistile in utrdile odbor — pričele same izvrševati tekoče gospodarske in oblastvene naloge. Tak način nepravilnega dela, samo v merilu okraja, velja v polni meri tudi za bivši okrajni komitet Partije. Razumljivo je, da so s temi nepravilnimi metodami dela nekateri komunisti izgubili vodstveno vlogo pri graditvi našega gospodarstva in postali enostavni izvrševalci (in še to slabi) od zgoraj postavljenih nalog. Kampanjski karakter dela pa je onemogočal znotraj same partijske organizacije pravilno rast članstva, marksistično-leninistično izgradnjo in prav posebej še širjenje in jačanje Partije.

Po drugih volitvah v krajevne ljudske odbore se je situacija deloma izboljšala. Socialni sestav ljudskih odborov v Halozah in Slov. goricah odgovarja današnji stopnji družbenega razvoja, medtem ko v dolinskih, kulaških krajih Ptujskega in Dravskega polja, sedijo v odborih ljudje, ki že davno nebi smeli imeti ničesar skupnega s funkcijo v odboru ljudske oblasti. Razumljivo je torej, da naši delavci, viničarji, mali in srednji kmetje naših vasi, na katerih pleča padajo največje naloge pri izvrševanju petletnega plana in graditvi socialističnega gospodarstva, večkrat na svoji koži občutijo razliko med resnično demokratično obliko ljudske oblasti in kulaško vsebino dela. To je dejstvo, preko katerega na današnji partijski konferenci ne moremo iti. Naša naloga, največja naloga, ki stoji pred Partijo našega okraja, je, da v teh zimskih mesecih koncentriramo vse sile na čistko in izgradnjo okrajnega in krajevnih ljudskih odborov in s tem ustvarimo sodelovanje najširših plasti delovnega ljudstva pri graditvi socializma.

Dvig in ureditev našega gospodarstva

Tovariši in tovarišice!

Poglejmo, kakšno je bilo delo Partije in preko nje ljudske oblasti na dvigu in ureditvi našega gospodarstva in življenjskega standarda delovnih ljudi.

Naša Partija je po svoboditvi z nezmanjšano silo nadaljevala in usmerjala tok ljudske revolucije naprej. Ustaviti se na pol pota, zadovoljiti se samo z oblastjo delovnega ljudstva, dočim so skoraj vsa proizvodna sredstva še bila v rokah buržoazije, bi pomenilo propasti, pomenilo skreniti z linije marksizma-leninizma, na čigar temeljih je bila grajena vsa naša borba. Trebalo je dotolči buržoazijo, prevzeti komandne pozicije v gospodarstvu v svoje roke in nadalje plansko razvijati, v cilju dviga življenjskega standarda ljudstva, družbena proizvajalna sredstva.

Prvi ukrep, h kateremu je pristopila ljudska oblast, je bilo ugotavljanje vojnega dobička. Protiljudski elementi so v času, ko se je ljudstvo borilo za svojo svobodo, za svoj nacionalni obstoj, trgovali in s sodelovanjem okupatorja množili svoje bogastvo. 36 vojnih dobičkarjev je bilo obsojenih na 7 milijonov 445.895 din vojnega dobička, ki ga je ljudska oblast uporabila za dvig svojega gospodarstva.

Drugi ukrep, drugi udarec po glavi buržoazije je bila agrarna reforma. Stoletja je naš kmet obdeloval tujo zemljo in s svojim znanjem ustvarjal bogastvo veleposestnikom, bankirjem in cerkveni oligarhiji. Zemlja, za katero se je boril, je imela svojo zgodovino v »stari pravdi« kmečkih puntarjev, v prevarantski agrarni reformi bivše Jugoslavije, v Vestfaliji in Ameriki, kamor je s svoje grude moral iti služit tuj kruh. No, ljudska oblast je odvzela zemljo izkoriščevalcem in jo dala tistemu, ki jo obdeluje. Veleposestnikom, bankirjem, cerkvi, narodnim izdajalcem in drugim je bilo odvzeto skupno 5940 ha zemlje; od tega 2807 ha obdelovalne in 3133 ha gozdov. 1602 ha obdelovalne zemlje je bilo razdeljene med 1014 agrarnih interesentov in kolonistov. Državna posestva in tovarniške ekonomije so dobile skupno 912 ha obdelovalne zemlje. Ostalo zemljo upravljajo LO, na podlagi katere pa se v zadnjem času pristopa k ustanavljanju zadružnih ekonomij. Z agrarno reformo je ljudska oblast likvidirala vodilno buržoazijo na vasi, dvignila zavest doslej izkoriščanih kmečkih množic in ustvarila prve pogoje za razvoj zadružništva.

Tretji ukrep in ob enem dokončno podržavljenje vseh proizvodnih podjetij je bila nacionalizacija večje in pozneje še manjše industrije. Ljudska oblast je z zaplembo lastnine narodnim izdajalcem in z nacionalizacijo proizvodnih podjetij zasegla 26 večjih in manjših podjetij v skupni vrednosti 920 milijonov 807.981 dinarjev; v teh podjetjih je bilo zaposlenih 1690 delavcev in nameščencev. Končano je bilo izkoriščanje človeka po človeku v privatnih kapitalističnih podjetjih in proizvodna sredstva so pričela služiti ljudstvu. S tem je ljudska oblast dokončno likvidirala privatno lastnino nad proizvajalnimi sredstvi v industriji in usmerila pogoje za prehod v socialistično plansko proizvodnjo.

Proizvodnja je bila v rokah družbe, toda razdeljevanje produktov je bilo še vedno v rokah privatnih špekulantov in trgovcev, ki so z raznimi špekulativnimi mahinacijami onemogočali pravilno in plansko razdeljevanje blaga. Likvidacijo privatnega sektorja v trgovini pa ni bilo mogoče izvršiti samo z administrativnim ukrepom, temveč s temeljitimi pripravami in usposabljanjem zadružnega in državnega sektorja trgovine. Poglejmo, kako je ljudska oblast postopoma in brez motenj v pravilni distribuciji blaga likvidirala privatno imovino.

(Nadaljevanje na 3. strani)